

Verslag van de lezing georganiseerd door Dierenziekenhuis Gorinchem op 13 september 2012

1. Opening

De heer drs. T.W.M. Hekerman, dierenarts en locatiemanager van Dierenziekenhuis Gorinchem heet de aanwezigen welkom en vertelt kort iets over de geschiedenis van de Dierenzorggroep Lek en Linge. Hierna introduceert hij de eerste spreker.

2. Zin en onzin van vaccineren van katten

Spreker: Mevrouw drs. Yolanda Schaap van MSD Animal Health.

Mevrouw Schaap vertelt dat een vaccin een verzwakte of dode ziekteverwekker is, bedoeld om bij het dier immuniteit voor de ziekte op te wekken. We vaccineren onze dieren om te voorkomen dat ze een dodelijke (kattenziekte) of besmettelijke (niesziekte) aandoening oplopen.

Kittens krijgen in de eerste weken immuniteit mee via de moedermelk. Maar dit gebeurt alleen als de kittens gedurende de eerste 24 uur na de geboorte moedermelk (colostrum) drinken. Daarna nemen de antistoffen in de moedermelk snel af. Krijgen de kittens (te) weinig melk in de eerste 24 uur na de geboorte, dan daalt de immuniteit al na ongeveer zes weken. Worden de kittens (volledig) met de fles grootgebracht dan kan het wenselijk zijn om ze eerder te vaccineren dan met 9 weken. Een eerste enting kan al met 4 – 5 weken worden gegeven, het immuunsysteem is dan voldoende op peil om de verzwakte ziektekiemen het hoofd te kunnen bieden.

Op de vraag of het noodzakelijk is om volwassen dieren jaarlijks te blijven vaccineren antwoordt mevrouw Schaap dat dit uiteraard afhankelijk is van de omstandigheden. Over het algemeen kan worden gesteld dat minimaal 70% van een groep moet worden gevaccineerd. Zijn er risico's in de groep, dan is het natuurlijk wenselijk om alle dieren jaarlijks in te enten.

Risico's

Vaccineren brengt risico's met zich mee, het dier wordt immers ingespoten met ziekteverwekkers.

Soms treden lichte niesziekteverschijnselen op, dit gebeurt met name bij de neusenting tegen Bordetella.

Het ontstaan van tumoren op de entplek is zeldzaam, als dit al voorkomt dan met name bij enten met dood vaccin. Dit verschijnsel kan zich ook voordoen wanneer een kat via een injectie antibiotica toegediend krijgt.

Het zogenaamde "limping kitten syndroom", waarbij kittens koorts krijgen en mank gaan lopen wordt veroorzaakt door een ontsteking van de gewrichten. Wanneer dit verschijnsel zich voordoet na een vaccinatie dan is er meestal sprake van een combinatie van factoren. Treden symptomen op langer dan een week na de enting, dan wordt de fokker geadviseerd dit (via de dierenarts) te melden aan de fabrikant van het vaccin. In landen als Zweden en Groot-Brittannië is dit verplicht, in Nederland (helaas) niet.

Vaccineren is maatwerk

Tegenwoordig wordt er niet meer volgens één standaard schema gevaccineerd. Vaccineren is maatwerk, afhankelijk van de omstandigheden en risico's voor de kat. Is er bijvoorbeeld sprake van een uitbraak van niesziekte in een cattery, dan wordt geadviseerd om alle dieren in te enten en de cattery voor een periode van 6 maanden te sluiten, wat wil zeggen dat er geen katten mogen verhuizen of in de cattery opgenomen. Daarnaast moet extra aandacht worden geschonken aan hygiëne: voldoende kattenbakken, ventilatie, adequaat schoonmaken.

Over kattenziekte kan worden gemeld dat dit in 10% van de gevallen wordt overgedragen door honden (parvo-virus) Er zijn helaas nog geen betrouwbare studies naar de "houdbaarheid" van een enting tegen kattenziekte. Momenteel wordt er vanuit gegaan dat een enting 3 jaar geldig is, maar wellicht is dit langer. Daarom wordt de kat eens in de 3 jaar tegen

kattenziekte gevaccineerd. De enting tegen niesziekte wordt jaarlijks herhaald. Dit moet worden gezien als de grieprik bij mensen. Een enting tegen niesziekte garandeert niet dat de kat geen niesziekte krijgt. Er wordt gevaccineerd tegen de bekende en gangbare veroorzakers van niesziekte, varianten van herpes en calici. De enting biedt zo'n 70% bescherming tegen het calicivirus.

Zijn er problemen in de cattery, of op het nieuwe adres van het kitten, dan kan een extra enting met 16 weken wenselijk zijn.

Bij een uitbraak of Andere reden voor verhoogd risico kan een drachtige poes eventueel met dood vaccin worden gevaccineerd.

Over vaccineren tegen Bordetella kan worden gezegd dat steeds meer pensions dit eisen, maar het heeft alleen zin wanneer alle katten in de groep/cattery tegen Bordetella worden gevaccineerd.

Wanneer ontwormen?

Mevrouw Schaap adviseert om een kat / kitten twee weken voor vaccinatie te ontwormen.\

3. **Pediatrische problemen en voortijdige sterfte bij kittens|**

Spreker: drs. Henny Bax, Dipl. ABVP-Feline practice, Dierenziekenhuis Gorinchem

Alvorens zijn lezing te starten wijst de heer Bax de aanwezigen op een nuttige website:

<http://abcd-vets.org>

De heer Bax vertelt dat circa 22% van de kittens in de eerste negen weken overlijdt. Van deze 22% overlijdt 55% van de kittens aan een infectie, waarvan dan weer 71% als gevolg van een virus.

Wanneer ingrijpen tijdens de bevalling

Er is een aantal redenen waarom je als fokker moet ingrijpen tijdens de bevalling van een poes.

- Als de dracht langer dan 71 dagen duurt, maar dit is afhankelijk van de nestgrootte. Zijn er veel kittens dan kan nog wel worden afgewacht; draagt de poes maar 1 of 2 kittens dan is ingrijpen eerder noodzakelijk.
- Als de eerste fase van de bevalling (weeën) langer dan 12 uur duurt zonder dat de poes persweeën krijgt
- Als de temperatuur van de poes lager is dan 37 graden; dit kan wijzen op shock

Moet worden besloten tot een keizersnede dan wordt vaak een intraveneus infuus gegeven. Een keizersnede veroorzaakt een flinke daling van de bloeddruk.

Wordt een kitten geboren en ademt het niet zelfstandig dan wordt het volgende schema aangehouden:

- 2 minuten masseren om de ademhaling op gang te krijgen
- 2 minuten beademen
- intuberen/adrenaline toedienen

Zorg dat de ruimte waar de moederpoes met haar kittens verblijft voldoende wordt geventileerd. Tocht is natuurlijk niet wenselijk, maar frisse lucht vermindert de kans op uitbraak van besmettelijke ziekten. Uiteraard moeten moederpoes en kittens wel warm genoeg liggen.

Zoals mevrouw Schaap ook al aangaf is het erg belangrijk dat de kittens het colostrum van de moederpoes binnenkrijgen. Er is ook kunstmatige colostrum in de handel, maar dit biedt geen meerwaarde ten opzichte van "gewone" kittenmelk, omdat er immers geen antistoffen in zitten. Theoretisch is het mogelijk om via het bloed van de volwassen dieren uit de groep wat aan de kittens wordt toegediend deze antistoffen alsnog binnen te krijgen. Maar hiervoor moet een kitten driemaal met 5 cc bloed worden ingespoten. Een simpel rekensommetje leert dat hiervoor een flinke hoeveelheid bloed nodig is; dit is dus vrijwel onhaalbaar.

Behandeling zieke kittens

Het belangrijkste is dat het kitten op temperatuur is of wordt gebracht. Is er sprake van ondertemperatuur dan liggen de organen stil. Wordt in zo'n situatie b.v. sondevoeding toegediend dan wordt dit niet verteerd.

Het toedienen van medicatie bij kittens is "natte vingerwerk" omdat onvoldoende bekend is over de werking van medicijnen. Wel weten we dat de nieren en lever van kittens anders werken dan van volwassen katten.

Antibiotica die veilig aan kittens kunnen worden gegeven zijn b.v. Synulox en Clavubactin.

4. Sluiting

De heer Hekerman dankt de aanwezigen voor hun aandacht en de sprekers voor hun medewerking en sluit de bijeenkomst.

Verslag: Ankie Ottevanger

Noorse Boskatten Cattery Jarinina – www.jarinina.nl